

Ainm: _____

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

JuniorCYCLE

for teachers

Cnuasghrúpa 2019 / 2020 a réachtáil

Teicneolaíocht an Adhmaid

An Roinn Oideachais
agus Scileanna
Department of
Education and Skills

Sonraíocht

www.jct.ie

Measúnuithe Rangbhunaithe sa Teicneolaíocht Adhmaid

Is ann do dhá Mheasúnú Rangbhunaithe sa Teicneolaíocht Adhmaid. Déantar iad a mheasúnú ar leibhéal comónta. Baineann siad leis na torthaí foghlama agus tugann an scoláire fúthu laistigh de thréimhse shonraithe ama le linn am teagmhála ranga de réir amchlár náisiúnta (arna chur in iúl ag CNCM) i rith an fhéilire scoile. Cuirfear an tráthchlár seo le haghaidh na Measúnuithe Rangbhunaithe le haghaidh gach ábhair ar fáil gach bliain ar www.ncca.ie/ga/an-tsraith-shóisearach agus www.curriculumonline.ie/Junior-cycle. Tugtar breac-chuntas ar na Measúnuithe Rangbhunaithe agus an sceideal táscach le haghaidh na Teicneolaíochta Adhmaid i dTábla 1 thíos.

Measúnuithe Rangbhunaithe	Leagan amach	Ullmhúchán an scoláire
Eolaíocht adhmaid inár dtimpeallacht Bliain 2	Iníúchadh agus cur i láthair maidir le topaic a bhaineann le heolaíocht adhmaid Is féidir an fhreagairt a chur i láthair i réimse leathan leaganacha amach Is féidir le scoláirí comhoibriú le chéile, ach ní mór do gach scoláire píosa oibre aonair a chur i láthair	I rith trí seachtaine ar a mhéad, le tacaíocht/treoir ón múinteoir
Féin-anailís agus measúnú an scoláire Bliain 3	Anailís aonair ar a chuid scileanna féin Is féidir an fhreagairt a chur i láthair i réimse leathan leaganacha amach	I rith trí seachtaine ar a mhéad, le tacaíocht/treoir ón múinteoir

Tábla 1: Measúnuithe Rangbhunaithe sa Teicneolaíocht Adhmaid

Measúnú Rangbhunaithe 1: Eolaíocht adhmaid inár dtimpeallacht

Trí Eolaíocht adhmaid inár dtimpeallacht soláthraítear deiseanna don scoláire páirt a ghlacadh in eispéiris foghlama phraiticiúla, bharántúla trína dtugtar taithí dó ar shaincheist a bhaineann le heolaíocht adhmaid a iniúchadh laistigh de chomhthéacs áitiúil/domhanda. Leis an Measúnú Rangbhunaithe iarrfar ar an scoláire taighde agus anailís a dhéanamh agus conclúid a bhaint maidir lena thorthaí.

Tá an rogha ag an scoláire suíomh a roghnú ar dtús ina ndéanfaidh sé a chuid taighde a bhunú agus ansin beifear ag súil go ndéanfaidh sé spreagthach a bhaineann le heolaíocht adhmaid a shainathint dá Mheasúnú Rangbhunaithe.

Ba cheart don scoláire a Mheasúnú Rangbhunaithe a struchtúru ar na bealaí seo a leanas:

- **taighde agus anailís**
- **coincheapa agus cur i bhfeidhm**
- **measúnú ar a thorthaí**
- **a Mheasúnú Rangbhunaithe a chur in iúl.**

Déanfaidh an scoláire céimeanna éagsúla an Mheasúnaithe Rangbhunaithe a thaifeadadh trí loga foghlama a chuirfear i láthair mar chuid dá thaisceadh deiridh. Is féidir an loga foghlama a tháirgeadh i bhformáid oiriúnach, rud a dhéanfar a chinneadh i gcomhaontú leis an múinteoir, lena ndéantar obair an scoláire a thaifeadadh ar feadh an Mheasúnaithe Rangbhunaithe. Is féidir leis an scoláire samhaltáin, déantáin, agus aon fhoirm eile fianaise a chur i láthair a bheidh ag gabháil leis an loga foghlama d'fhonn a chuid torthaí a chur in iúl tuilleadh má mheasann sé go bhfuil gá leis sin.

Beidh na torthaí foghlama ar a ndéanfar measúnú ag brath, a bheag nó a mhór, ar an topaic a roghnófar agus ar na meáin ina gcuirfear an obair i láthair.

Teicneolaíocht Adhmaid na Scraithe Sóisearaí, Treoirlínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe, Igh 10

Fianaise ar fhoghlaim

Iarrtar ar an scoláire fianaise ar fhoghlaim a thaifeadadh óna Mheasúnú Rangbhunaithe agus loga foghlama aonair á úsáid. Is féidir an taifead foghlama a chur i dtoll a chéile i cibé leagan amach atá oiriúnach chun smaointe an scoláire a ghabháil. Mar shampla:

- I scríbhinn, amhail tuarascáil
- I bhfoirm dhigiteach, amhail blog, físeán nó cur i láthair le sleamhnáin
- I bhfoirm amhairc, amhail cur i láthair grafach nó taispeántas
- I bhfoirm fuaime, amhail podchraoladh nó guthú

Ní liosta uileghabhálach é seo, níl ann ach samplaí den chaoi a bhféadfaí an taifead foghlama a fhorbairt. Is féidir leis an scoláire samhaltáin nó fréamhshamhlacha a chur i láthair mar chuid dá thaisceadh d'fhonn tacú lena loga foghlama.

Teicneolaíocht Adhmaid na Scraithe Sóisearaí, Treoirínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe, Igh 15

Scan cód / cliceáil le dul chuig
Treoirínte Measúnaithe do
Theicneolaíocht an Adhmaid

Nótaí

An leibhéal gnóthachtála a chinneadh: Eolaíocht adhmaid inár dtimpeallacht

Is ann do cheithre thuarisceoir leibhéal gnóthachtála do gach Measúnú Rangbhunaithe: Thar barr ar fad, Os cionn na n-ionchas, Ag teacht leis na hionchais, agus Níor chomhlíon na hionchais go fóill. Meastar go dtagann an obair ar fad a chuirtear isteach le ceann de na ceithre thuarisceoir sin. Úsáideann an múinteoir na Gnéithe Cáilíochta, a leagtar amach sna treoirlínte seo, leis an leibhéal gnóthachtála a mheas i ngach Measúnú Rangbhunaithe.

Na Gnéithe Cáilíochta: Eolaíocht adhmaid inár dtimpeallacht

Thar barr ar fad

Saothar ina léirítear na Gnéithe sin ar chaighdeán an-ard. Cé nach gá don obair a bheith gan locht ar fad, tá níos mó láidreachtaí ná lochtanna ag baint leis an saothar, agus níl i gceist leis na lochtanna ach lochtanna beaga. Is éasca don scoláire moltaí le haghaidh feabhsúcháin a chur i bhfeidhm.

- Léiríodh le modh an taighde a roghnaíodh comparáid idir raon foinsí a raibh táirgeadh anailíse cuimsithí agus mionsonraithe ar na sonraí/torthaí mar thoradh air.
- Forbraíodh an topaic a roghnaíodh ar bhonn criticiúil trí choincheapa malartacha a chur i gcomparáid le chéile i gcoibhneas na topaice agus áiríodh leis breithnithe doimhne maidir le saincheist áitiúil nó dhomhanda.
- Bhí fianaise ar mheasúnú criticiúil ann ar feadh an taisc a raibh mionleasuithe ag céimeanna éagsúla mar thoradh air agus conclúidí fiúntacha agus cruinne lena ndéantar feidhmeanna sa todhchaí a threorú mar thoradh orthu siúd.
- Tá cur i láthair na dtorthaí ar chaighdeán sármhaith; agus úsáid á baint as meán ard-éifeachtach lena raibh deis machnamh criticiúil a dhéanamh ar an bhfaisnéis lena gcuirtear an tasc in iúl ar an mbealach is fearr.

Os cionn na n-ionchas

Saothar ina léirítear na Gnéithe sin go han-mhaith. Léiríonn an scoláire tuiscint shoiléir ar an gcaoi le gach réimse den tasc a chur i gcrích. D'fhéadfadh sé go dtabharfaí aiseolas gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar ghné áirithe den saothar nó tuilleadh snasa a chur uirthi, ach tá sé ar ardchaighdeán ar an iomlán.

- Bhí modh an taighde a roghnaíodh éifeachtach don topaic agus gineadh leibhéal grinn anailíse leis ar na sonraí/torthaí.
- Rinneadh an topaic a roghnaíodh a bheachtú tar éis machnamh ardleibhéal a dhéanamh ar choincheapa malartacha agus bhí naisc láidre aige le saincheist áitiúil nó dhomhanda.
- Tá measúnú na dtorthaí ar ardleibhéal, le roinnt conclúidí ábhartha agus cruinne lena mbeifear ina ann feidhmeanna sa todhchaí a threorú.
- Cuirtear na torthaí i láthair ar chaighdeán an-ard, agus meán éifeachtach á úsáid, le machnamh cúramach ar an bhfaisnéis lena gcuirtear an tasc in iúl go cruinn.

Teicneolaíocht Adhmaid na Scraithe Sóisearaí, Treoirlínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe, Igh 16

Scan cód / cliceáil le dul chuig
Treoirlínte Measúnaithe do
Theicneolaíocht an Adhmaid

Na Gnéithe Cáilíochta: Eolaíocht adhmaid inár dtimpeallacht

Ag teacht leis na hionchais

Saothar ina léirítear formhór na nGnéithe sin go maith. Léiríonn sé go raibh tuiscint mhaith ag an scoláire ar an tasc a bhí le déanamh agus tá sé saor ó aon locht suntasach. D'fhéadfadh sé go gcuirfeadh an t-aiseolas in iúl gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar réimsí áirithe nó gur gá iad a cheartú, ach tá an obair idir inniúil agus chruinn den chuid is mó.

- Bhí modh an taighde a roghnaíodh iomchuí don topaic agus gineadh roinnt anailíse leis ar na sonraí/torthaí.
- Rinneadh an topaic a roghnaíodh a fhorbairt agus tagairt á déanamh do roinnt coincheap malartach agus bhí ábharthacht éigin aige do shaincheist áitiúil nó dhomhanda.
- Bhí an measúnú iomchuí; tá na conclúidí gearr agus áirítear leo roinnt moltaí maidir le feidhmeanna ionchasacha don todhchaí.
- Cuirtear na torthaí i láthair go maith, agus meán iomchuí á úsáid, le machnamh cúramach ar an bhfaisnéis a chuirfear in iúl chun an tasc a thaispeáint ar an mbealach is fearr

Níor chomhlíon na hionchais go fóill

Saothar nach gcomhlíonann riachtanais an Mheasúnaithe Rangbhunaithe ná na nGnéithe a bhaineann leis. B'fhéidir go ndearna an scoláire iarracht mhaith, ach níor thuig sé a raibh i gceist leis an tasc i ndáiríre nó tá sé curtha ó mhaith ag botúin nach beag. Tarraingeoidh an t-aiseolas aird ar na dearmaid bhunúsacha ar gá iad a chur ina gceart.

- Bhí modh an taighde a roghnaíodh don topaic neamhéifeachtach agus níl mórán téagair san anailís ar na sonraí/torthaí.
- Áiríodh tuiscint choincheapúil éigin leis an topaic a roghnaíodh ach is beag ábharthacht a léiríodh nó níor léiríodh ábharthacht ar bith leis do shaincheist áitiúil nó dhomhanda.
- Is beag a thairgtear mar chonclúidí nó ní thairgtear conclúidí ar bith le measúnú na dtorthaí agus ní dhéantar aon mholtaí maidir le feidhmeanna ionchasacha don todhchaí.
- Cuirtear na torthaí i láthair i bhformáid neamhoiriúnach agus mar thoradh air sin cuirtear an Measúnú Rangbhunaithe in iúl go neamhéifeachtach.

Teicneolaíocht Adhmaid na Scraithe Sóisearaí, Treoirlínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe, Igh 17

Scan cód / cliceáil le dul chuig
Treoirlínte Measúnaithe do
Theicneolaíocht an Adhmaid

Nótaí

Measúnú Rangbhunaithe 2: Féin-anailís agus measúnú an scoláire

Tugann **Féin-anailís agus measúnú an scoláire** deis don scoláire anailís a dhéanamh ar an obair chúrsa a rinne sé agus ar na scileanna atá aige go dtí seo sa Teicneolaíocht Adhmaid. Díreoidh an scoláire an anailís agus an measúnú ar réimse tascanna a rinneadh nó ar thasc críochnaithe ar leith. Beifear ag súil go ndéanfadh an scoláire athbhreithniú criticiúil ar an dul chun cinn a rinne sé agus go sainaithneodh sé réimsí ina bhfuil sé láidir agus réimsí arbh fhéidir leis feabhas a chur orthu, ag féachaint le bonn eolais a chur faoina obair do thionscadal Choimisiún na Scrúduithe Stáit.

Is é an tábhacht a bhaineann leis an dara Measúnú Rangbhunaithe, **Féin-anailís agus measúnú an scoláire**, go bhfaigheann an scoláire deis a bheith ag cleachtadh le machnamh a dhéanamh ar na cumais atá aige roimh thosú ar phíosa oibre. Nuair a bheidh an fhéinanailís déanta ag an scoláire, ní mór dó an anailís a léirmhíniú agus na torthaí a mheasúnú mar threoir chuiditheach don tionscadal a bheidh le déanamh go luath. Féadfaidh an scoláire meáin oiriúnacha ar bith a ghabhann an próiseas a úsáid chun an próiseas féinanailíse agus measúnaithe a chur in iúl. Chun cuidiú lena chur chuige a struchtúru maidir leis an Measúnú Rangbhunaithe, ba cheart don scoláire a chuid oibre a dhíriú ar na bealaí seo a leanas:

- gnéithe den obair chúrsa a shainaithint
- machnamh ar an bhfoghlaim
- a Mheasúnú Rangbhunaithe a chur in iúl.

Beidh na torthaí foghlama ar a ndéanfar measúnú ag brath, a bheag nó a mhór, ar an topaic a roghnófar agus ar na meáin ina gcuirfear an obair i láthair.

Teicneolaíocht Adhmaid na Scraithe Sóisearaí, Treoirínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe, Igh 20

D'fhonn ullmhú **d'Fhéin-anailís agus do mheasúnú an scoláire** de chuid an Mheasúnaithe Rangbhunaithe, ba cheart don scoláire roinnt fianaise a choinneáil ar thionscadail a chuir sé i gcrích ar feadh na chéad bliana nó na dara bliana, nó sa dá bhliain araon, chun spreagadh tacúil a sholáthar dó d'fhonn a anailís agus a mheasúnú a dhéanamh. I dtaca leis an bhfianaise sin, ní gá don scoláire an tionscadal fisiciúil a choinneáil seachas gnéithe den obair a bheadh ina gcuidiú leis an scoláire chun an Measúnú Rangbhunaithe a chur i gcrích

Teicneolaíocht Adhmaid na Scraithe Sóisearaí, Treoirínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe, Igh 24

Nótaí

Scan cód / cliceáil le dul chuig
Treoirínte Measúnaithe do
Theicneolaíocht an Adhmaid

Ainm an Scoláire: _____

Teideal an Tionscadail: _____

1. Cuspóir an taighde:

_____

_____

_____

_____

2. Cén cuspóir taighde a bhfuil tú agus cén fáth

Príomha:

_____

_____

_____

Tánaiste:

_____

_____

_____

3. Cad iad na torthaí a fuair tú?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

4. An raibh do chuid foinsí iontaoifa?

_____

_____

_____

_____

Liostaigh do chuid foinsí:

_____

_____

_____

_____

_____

5. Ar chuir ceann ar bith de na torthaí ionadh ort?

(Cuir isteach grafaicí más cui)

_____

_____

_____

_____

_____

6. Dúshluaite ar do chuid torthaí. Cad iad na dúshluaite a bhfuil agat? (Cuir isteach grafaicí / iomhánraí más cui)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Gníomhaíocht

Ráitis aiseolais

Machnagh orthu seo agus ansin ticeáil iad siúd a mheasann tú atá ina samplaí d'aiseolas foirmitheach maith.

Inis dúinn tuilleadh. Cad é leis a bhfuil siad cosúil? Conas a bhogann siad?

Réalta óir

Mínigh cén fáth a síleann tú é sin

Conas a shíleann tú a mhothaigh sé? Feargach nach raibh muinín ag daoine ann?

Feargach leis féin as bréaga a insint san am atá thart?

Obair ghalánta, shlachtmhar

Maith thú féin!!

Luaigh tú go soiléir dóigh amháin a dtiocfadh seandálaí ar shuíomh. An bhfuil bealaí eile ann?

Forbair na smaointe sin beagán níos mó

Mínigh an dreach atá ar a ghnúis

Go maith, ach níl sé seo chomh maith le ceann do dhearthár!

Cá bhfios duit...?

Caithfidh tú iarracht níos mó a dhéanamh

An chéad áit sa rang

Triail focal acu seo nó ceann de do chuid féin in áit dona –fíochmhar, scáfar, mioscaiseach

Léaráid ar dóigh

Is scothscolaíre thú

10/10

Thaispeáin sé dom gur cara maith é nuair a ... (críochnaigh an abairt seo)

Thug tú cur síos an-réalaíoch ar an dochar a dhéanann crith talún. Chun do chuid oibre a fheabhsú, ní mór duit na príomhthearmaí uile a chur isteach. Amharc siar ar an liosta go bhfeicfidh tú na cinn a d'fhág tú ar lár.

Cé na comharthaí de chreimeadh cósta a chonaic tú ar do thuras allamuigh? M.sh. creimeadh carraige, aillte ag titim, damáiste struchtúrtha ar bhallaí, srl.

NCCA Fócas ar an bhFoghlaim, Ceardlann 03, lgh 7

Scan cód / cliceáil le dul chuig Leabhrán CNCM ar Aiseolas Foirmitheach

Gníomhaíocht

Critéir Ratha... Conas atá ag éirí linn?

Bí ag obair i d'aonar nó le páirtí agus ansin pléigh a fheabhas a d'fhorbair tú do chleachtas ranga trí critéir ratha a úsáid.

Cuir soilse tráchta le do fhreagraí ar na ceistanna thíos ag úsáid an chóid seo:

I gcónaí

Uaireanta

Riamh

Nuair a shocraím tascanna comhroinnim critéir ratha le mo scoláirí

Bíonn na critéir ratha nasctha leis an intinn foghlama

Bíonn na critéir ratha sainiúil agus coincreíteach

Bíonn tuiscint shoiléir ag na scoláirí ar na critéir ratha

Pléim na critéir ratha leis na scoláirí agus aontaímid iad le chéile

Úsáidim na critéir ratha do thascanna mar bhonn le haghaidh aiseolas a thabhairt do scoláirí ar na tascanna sin

Úsáidim na critéir ratha chun tacú le piarmheasúnú agus/nó féinmheasúnú scoláirí

Athbhreithním intinní foghlama le linn an cheachta agus ag deireadh an cheachta

NCCA Fócas ar an bhFoghlaim, Ceardlann 01, Igh 10

Scan cód / cliceáil le dul chuig Leabhrán CNCM ar Aiseolas Foirmiteach

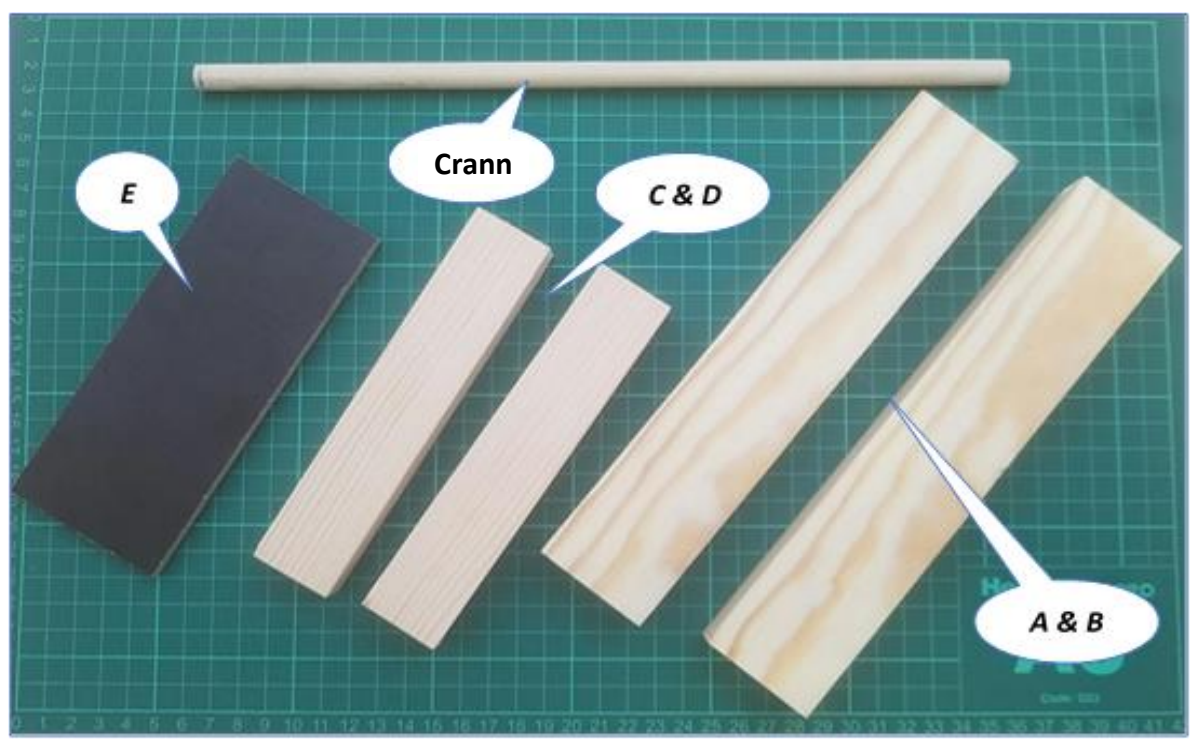
Ainm an Scoláire: _____ Dáta: _____

Tasc / Fadhb dhearaidh: (Spreagthach)

Tharla longbhriseadh do dhuine ar oileán tréigthe. Níl aon dóigh acu le cumarsáid a dhéanamh leis an domhan sibhialta. An t-aon seans atá acu maireachtáil ‘árthach’ de chineál éigin a thógáil lena slí a dhéanamh abhaile. Ní thig leo a úsáid ach na hábhair atá ar fáil dóibh ar an oileán.

<i>Comhpháirt</i>	<i>Cainníocht</i>	<i>Tiús (mm)</i>	<i>Leithead(mm)</i>	<i>Fad(mm)</i>
<i>Píosaí A & B</i>		20mm	44mm	
<i>Píosaí C & D</i>				
<i>Píosa E</i>				
<i>Crann</i>		Ø9mm		
<i>Seol</i>				

Tasc

Samhlaigh gur tharla longbhriseadh duit ar an oileán agus gur gá duit árchach / bád / rafta a thógáil le dul abhaile. Ag úsáid an ábhair a thugtar, dear agus tóg samhail de shoitheach oiriúnach a chuirfidh ar do chumas éalú ón oileán tréigthe. Is gá go mbeadh modhanna siúntála oiriúnacha i do réiteach chun seasmhacht an árchach a chinntiú. Is féidir na píosaí sin a ghearradh, a mhúnlú agus a shiúntáil i slí ar bith chun do dhearadh a fhíorú. Is gá gur le seol a rithfidh an dearadh, .i. gan inneall ná maidí rámha..

1. Pointe Machnaimh:

Cad é atá iarrtha orm a dhéanamh?

Critéir Ratha

Cad é a chuirfidh rath ar an dearadh seo?

---

2. An bhfuil aon ghné den fhadhb ar gá dom níos mó a fháil amach fúithi?

Cruth?

Struchtúr?

Cobhsaíocht?

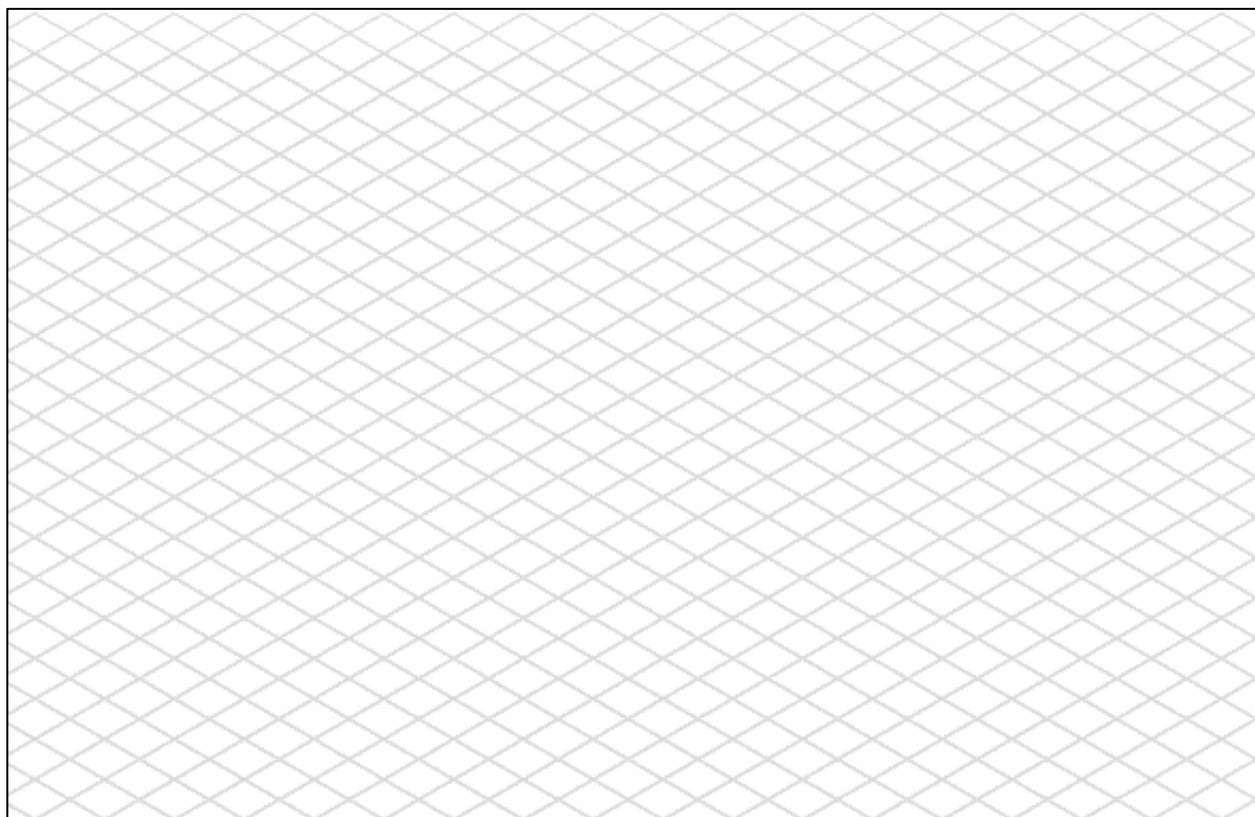
3. Pointe Machnaimh: Úsáid an spás seo i do leabhar nótaí chun aon eolas breise a chlárú a chabhróidh leat do réiteach a dhearadh

Le húsáid le EFG Theicneolaíocht an Adhmaid 2019 / 2020

6. Cad iad na siúntaí a úsáidfidh tú i do thionscadal? Cé na fórsaí nó an brú a gcaithfidh an siúnta cur ina choinne?

Sceitseáil sa spás thíos na siúntaí thíos atá tú ag brath a úsáid.

Critéir Ratha

Cad é a léiríonn go bhfuil éifeacht le siúnta?

---

7. An é an cineál siúnta a roghnaíodh an ceann is fearr sa chás seo? An ndéanann sé an dearadh cobhsaí? an bhfuil rogha nó dóigh níos fearr ann leis an siúnta a dhaingniú níos mó?

---

8. **Pointe Machnaimh:** An bhfuil mo smaoineamh dearaidh soiléir? An réitíonn sé an fadhb a tugadh ag an tús?

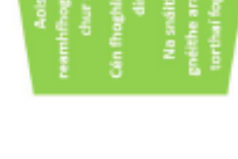

	<p>Múinteoir Ranga: JC14 Foireann Theicneolaíochta an Adhmaid Pleanálaí digiteach do Theicneolaíocht an Adhmaid Grúpa Ranga: An chéad bhliain Aibreán / Bealtaine</p> <p>Aonad: Dúshlán Dearadh / Smaointeoireacht</p> <p>Fad: 15 x tréimhse 40 nóiméad</p> <p>Dáta Tosaigh: 01/04/2020</p>		<p>Aois, céim agus réamhfhoghlaim do scoláirí a chur san áireamh Cén foghlaim ar mhachlaim diéil úrthi? Na stailbteanna agus na gnéithe arson a fhiosrú agus torthaí foghlaim a roghnú.</p> <p>Na torthaí foghlaim ó d'asraoigh foghlaim a bhaint Príomhfhoghlaim na scoláirí a shéit ag úsáid buíochas gairne chun cabhrú le do smaointeoireacht. Machlaim agus a dhéanamh maidé na seacht agus tuairisc a bhaint ar foghlaim.</p>	 <p>Ag úsáid comhábair do sheonra ranga féin, ch na meathéolaíochtaí agus na h-ábhair a chabhrú le scoláirí a bhaint ar an torthaí foghlaim.</p> <p>Críoic go réibíon an meathéolaíochtaí agus na h-ábhair a bhaint ar an torthaí foghlaim agus lena meathéolaíochtaí.</p>		<p>AOIS AGUS CÉIM: Aibreán / Aibreán / Bealtaine den Chéad Bhliain Bealtaine den Chéad Bhliain</p> <p>RÉAMHFOGHLAIM: Bunscoil na binnse, feirilt, leathait croisech, T-leathait, bunscoil na seachtseáil</p> <p>FÓCAS NA FOGHLAMA: Ardscileanna binnse, smaointeoireacht dearadh a chur i léithair, scileanna taighde a fhorbairt, scoláirí a spreagadh chun machnaimh a dhéanamh ar a gúid foghlama</p> <p>SNÁITHEANNA AGUS GNÉITHE A FHIOSRÚ: Is iad Snáithe 1 agus Snáithe 2 an fócas arson</p>	<p>ACMHAINNÉ: Bileog oibre, liosta ábhar, Cumhachphointe</p> <p>MODHEOLAÍOCHTAÍ: Taipéantais an mhúinteora</p> <p>Obair ghrúpa Aiscolas an mhúinteora</p> <p>CONAS A BHRAITHFIDH SCOLÁIRÍ NA TORTHÁÍ FOGHLAMA? 2.1, 2.2, Comhrá grúpa. Eolas riúntach ar bith a piéidh sa ghrúpa a úsáid chun cabhrú leo a sceitís / smaoinemh dearadh féin a chnuthú. Gairis – fóin / táblaí a úsáid i mbeirteanna chun taighde a dhéanamh ar réimsí ina bhfuil níos mó eolais ag teastáil</p> <p>2.6, sceitís a ghiniúint chun a gúid smaointe dearadh a chur in iúl</p> <p>2.14, úsáid spárálach a bhaint as ábhar a chuirtear ar fáil agus san am céanna freagra a thabhairt ar an bhfeidh d'hearadh</p> <p>1.8, 1.9, an dearadh acu a fhorlú trí phróisis agus scileanna a carnadh i dtionscadail roimhe seo a chur i bhfeidhm</p>		<p>CAD É AN TAITHÍ A BHEIDH AG SCOLÁIRÍ AR AN BHFOGHLAIM SEO? Sceitiseáil, ag úsáid taighde chun cabhrú leis an gcinnteoireacht. Réiteach a dhearadh agus a chnuthú d'fhadhb a thugtar.</p> <p>MEASÚNÚ LEANÚNACH 1.8, 1.9 A réiteach a fhorlú ag úsáid scileanna adhmaidreacht a tá foghlaimtha cheana féin i dtionscadail. 2.1, 2.2, Tosú le plé grúpa ar an gcaoi is fearr chun na píosaí a chnóicéil agus a cheangal. 2.6 sceitís a thairgeadh chun cabhrú le réasúiníocht agus cinntí dearadh. Úsáid a bhaint as taighde a chur scoláirí i léithair ar bhileog chun cabhrú lena dtionchar / smaointeoireacht.</p> <p>2.14, Gan ach an t-ábhar atá tugtha don tasc a úsáid chun an réiteach is fearr ina dtuairim a dhearadh agus a dhéanamh leis an méid is lú diomlach ábhair</p> <p>Ullie– breathnóireacht an mhúinteora</p> <p>Ullie– ar Bileog oibre a chomhábair, uiní sí a úsáid go cruinn agus go sábháilte sa cheardlann.athnóireacht an mhúinteora</p>	<p>PRÍOMHFOGHLAIM Smaointeoireacht Dearadh a chur i léithair: Dearadh mar phróiseas, céimeanna a bhaineann le dearadh, réamhfhoghlaim a mhílteach sa dearadh, an t-eolas agus na scileanna a carnadh i dtionscadail eile roimhe seo a chur i bhfeidhm</p> <p>Scileanna taighde a fhorbairt: Taighde a dhéanamh ar son cuspóra, conas úsáid a bhaint as eolas, machnaimh a dhéanamh ar a gúid torthaí agus iad a mhéas. Ardscileanna binnse: Marcáil, sábhadh, síseáil, teicnicí siúntála, a dtuiscint ar an ábhar a léirí</p> <p>BRIATHRA GNÍMHE Cuir i bhfeidhm: feisnéis agus/nó eolas agus tuiscint a roghnú agus a úsáid chun cás tugtha nó fhorchúis a mhíniú</p> <p>Léirigh (Cuir in iúl): rud a thabhairt chun cuimhne go soiléir agus go cinntí trí úsáid a bhaint as cur síos nó samhlaíocht</p> <p>Fiosraigh: smaoinemh nó leabhair faoi rud éigin chun tuilleadh eolais a fháil ina leith</p> <p>Bainistigh: obair a dhéanamh ar rud nó iarracht a dhéanamh rud a athrú chun críoch áirithe</p> <p>Táirg: rud a dhéanamh, a thógáil nó a mhonarú ó chomhábair nó ó amháibair</p> <p>Míniú: breathnú, staidéar, nó míonscrúdú córasach a dhéanamh chun fíricí a chinntiú agus teacht ar chonclúid nua</p> <p>Briathra Gnímh</p>		<p>TORTHÁÍ FOGHLAMA 1.8 eolas agus scileanna i réimse prionsabail, próiseas agus teicnicí cuí atá ann cheana féin agus atá ann cheana féin agus atá ag teacht chun cinn a chur i bhfeidhm</p> <p>1.9 prionsabail na sármaithreasa dearadh a léirí trí thascanna agus dhéanamh a dhearadh agus a bhaint arson</p> <p>2.1 fudhbanna dearadh a fhorlú</p> <p>2.2 feisnéis agus smaointeoireacht a bhainistiú chun tasc le próiseas dearadh ariailach</p> <p>2.6 sceitís, líneíochtaí agus samhlaíochtaí/íomhaíochtaí a thairgeadh chun smaoinemh dearadh a fhorlú</p> <p>2.14 míniúchadh a dhéanamh ar an gcaoi le húisíú ábhar a fhorlú agus amháil a bhainistiú</p>	<p>Meachtú Fóir an réitigh dhearadh curtha i léithair le bileog oibre an scoláire</p>	<p>MACHNAIMH:</p>	<p>Cliceáil nó téigh arson chun téacs a chur isteach.</p>
--	---	--	---	---	--	--	---	--	---	---	--	---	--	--------------------------	---

Réasúnaíocht

Tugann gach ábhar sa réimse teicneolaíochta taithí dhifriúil don scoláire a chuireann lena oideachas in oideachas teicneolaíochta. Mar thoradh air sin, ní bhaineann scoláire a ullmhú don fhoghlaim sna hábhair theicneolaíochta le teagasc i dtreo na teicneolaíochta amháin ach i dtreo na scileanna atá bunúsach do na hábhair theicneolaíochta agus is féidir a aistriú chuig réimsí eile foghlama. Scileanna a spreagann an scoláire le fadhb a réiteach trí chruthaitheacht, nuálaíocht, cumarsáid, comhoibriú agus iniúchadh agus déantar gach ceann díobh sin a fhorbairt i dtimpeallacht ghníomhach foghlama ina bhféadfaidh an scoláire a chuid smaointe a chur chun cinn ón mbunsmoineamh go baint amach.

Is ábhar é Teicneolaíocht Adhmaid a thugann deis don scoláire acmhainn nádúrtha thábhachtach a thagann ón nádúr a iniúchadh agus foghlaim fúithi. Tá caidreamh uathúil ag crainn agus ábhar adhmaid leis an dúlra agus an duine. Tá úsáid inbhuanaithe agus bainistíocht na hacmhainne nádúrtha seo tábhachtach mar go bhfuil dúshlán an 21ú haois le sárú againn. Ó ghnáthóga go foirgníocht nó ó chaithimh aimsire go cruthú ocsaigine, tá ról suntasach ag an acmhainn seo maidir le folláine ár bpláinéid. Chun na críche sin, tá sé tábhachtach go dtabharfaí deis do shaoránaigh a bheith ar an eolas faoin acmhainn seo, agus iniúchadh a dhéanamh ar a hoidhreacht agus ar a hinniúlacht mar ábhar don todhchaí.

I dteicneolaíocht adhmaid, déanfaidh an scoláire iniúchadh ar an domhan nádúrtha agus tógtha trí mheán an dearaidh, ag lorg deiseanna chun an t-ábhar/acmhainn a chur i bhfeidhm go cruthaitheach agus go nuálach chun a thimpeallacht a chruthú agus a mhúnlú. Tá an-chuid nuálaíochta agus athruithe tagtha ar adhmaid mar acmhainn ábhartha. Cruthaíonn dul chun cinn teicneolaíochta deiseanna suntasacha maidir le húsáid adhmaid a leathnú mar acmhainn do raon leathan feidhmeanna. Mar sin féin, ciallaíonn uathúlacht an ábhair agus na ceirde seo go bhfuil go leor de na feidhmeanna agus na próisis thraidisiúnta fós luachmhar, agus maireann a gcáil go fóill.

Beidh foghlaim san ábhar seo gníomhach agus dírithe ar an scoláire, le foghlaimoirí ag comhoibriú i dtreo an eolais agus i dtimpeallacht shábháilte an tseomra ranga teicneolaíochta. Trí na ndúshlán a bhaineann leis an bhfealsúnacht atá bunaithe ar dhearadh, forbróidh an scoláire an t-eolas, na scileanna agus na luachanna ábhartha chun smaointe a thabhairt ón mbunsmoineamh go dtí cur i bhfeidhm ar bhealach a chuirfidh ar a chumas a bheith bríomhar, cruthaitheach agus nuálach.

Sonraíocht Theicneolaíocht Adhmaid, lgh. 4

Aidhm

Seo a leanas aidhmeanna na Teicneolaíochta Adhmaid sa tsraith shóisearach:

- a chur ar chumas an scoláire tuiscint choincheapúil, scileanna disciplíneacha agus an t-eolas riachtanach ar an ábhar a theastaíonn a fhorbairt chun déantáin fhiúntacha a dhearadh agus a chruthú
- an scoláire a chumasú trí dhearadh agus trí dhéantúsaíocht, agus feasacht a fhorbairt maidir le hinbhuanaitheacht agus úsáid acmhainní nádúrtha
- réimse príomhscileanna dearaidh agus scileanna láimhseála ábhartha a fhorbairt trí adhmad agus ábhair eile a mhúnlú agus a phróiseáil
- muinín agus athléimneacht an scoláire a fhorbairt trí dhul i ngleic le neamhchinnteacht na ndúshlán a bhaineann le dearadh
- nuálaíocht agus cruthaitheacht an scoláire a spreagadh trí aitheantas agus léirthuisicint dá chumas nithe a dhearadh agus a chruthú.

Sonraíocht Theicneolaíocht Adhmaid, lgh.5

Nótaí:

Pleanáil do Theicneolaíocht an Adhmaid

Múinteoir Ranga:

Grúpa Ranga:

Aonad:

Fad:

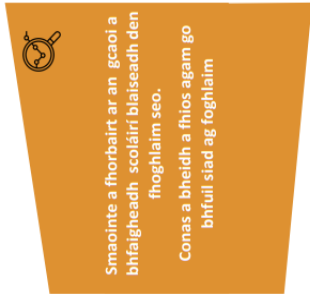
Dáta Tosaigh:

Aois, céim agus reamhfhoghlaim do scoláirí a chur san áireamh
Cén fhoghlaim ar mhaith linn díriú uirthi?
Ná sráitheanna agus na gnéithe araon a fhiosrú agus torthaí foghlama á roghnú.

Na torthaí foghlama do d'aonad foghlama a shainiú
Príomhfhoghlaim na scoláirí a aithint ag úsáid briathra gnímh chun cabhrú le do smaointeoireacht
Meabhraigh conas a dhéanfaidh muid measúnú agus tuairiscí ar fhianaise ar fhoghlaim

Smaointe a fhorbairt ar an gcaoi a bhfaigheadh scoláirí bliaiseadh den fhoghlaim seo.
Conas a bheidh a fhios agam go bhfuil siad ag foghlaim

Ag úsáid chomhthéacs do sheomra ranga féin, cé na modheolaíochtaí agus na hacmhainní a chabhróidh le scoláirí taithí a fháil ar na torthaí foghlama.
Cinntiú go mblionn an measúnú ag teacht leis na torthaí foghlama agus lena mbríathra gnímh

Cad iad na chéad chéimeanna eile agam?

Nuair a rachaidh mé ar ais ar scoil amárach...

Sna míonna amach romhainn...

Ar an mbliain seo chugainn...

Cad iad na straitéisí nua a thiocfadh liom a úsáid i mo sheomra ranga?

Gluais na dTéarmaí

<p>Torthaí Foghlama:</p>	<p>Torthaí Foghlama: Is ráitis iad torthaí foghlama i sonraíochtaí curaclaim a chuireann síos ar an tuiscint, na scileanna agus na luachanna a ba chóir do scoláirí a bheith in ann a léiriú i ndiaidh tréimhse foghlama</p>	<p>Critéir Ratha: (Gluais Téarmaí an CNCM)</p>	<p>Tá nasc idir critéir ratha agus intinní foghlama. An múinteoir agus/nó na scoláirí a chumaim iad agus cuireann siad síos ar an gcuma a bheadh ar iarracht rathúil. Cuidíonn siad leis an múinteoir agus leis an scoláire, breithiúnais a dhéanamh ar chaighdeán foghlama scoláirí.</p>
<p>Intinn Foghlama: (Gluais Téarmaí an CNCM)</p>	<p>Intinn Foghlama: Is ráiteas é intinn foghlama do cheacht, nó do shraith de cheachtanna, a chruthaíonn an múinteoir agus a chuireann síos go soiléir ar an méid a ba mhaith leis an múinteoir a bheith ar eolas ag scoláirí, a thuigfidh siad nó a bheidh siad in ann a</p>	<p>Aonad Foghlama:</p>	<p>Déanann aonad foghlama nasc idir na torthaí foghlama a chuireann síos go soiléir ar an eolas, an tuiscint, na scileanna agus na luachanna a ba chóir do scoláire a bheith ábalta a thaispeáint i ndiaidh tréimhse foghlama.</p>
<p>Measúnú Rangbhunaithe: (Creat I.39)</p>	<p>Is é an cur síos is fearr ar na Measúnuithe Rangbhunaithe gurb iad na hócáidí iad nuair a dhéanann an múinteoir measúnú ar na scoláirí ag úsáid na dtascanna ar leith a bhíonn leagtha amach i sonraíocht an ábhair. Bíonn cur síos soiléir ar na tascanna, agus ar na critéir measúnaithe chun cabhrú le breithiúnas an mhúinteora. Faightear na critéir sna Gnéithe Cáilíochta a bhíonn nasctha le gach Measúnú Rangbhunaithe. Cé go bhfuil an measúnú seo cosúil leis an measúnú foirmitheach a tharlaíonn gach lá sa seomra ranga, i gcás an measúnaithe rangbhunaithe déantar breithiúnas an mhúinteora a thairfead le haghaidh an Athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair, agus úsáidtear é i dtuairisc na scoile chuig na tuismitheoirí agus na scoláirí.</p>	<p>Measúnú Foirmitheach: (Creat I.37-38)</p>	<p>Beidh comhtháthú leanúnach an measúnaithe fhoirmithigh mar ghnáthchuid den teagasc agus den fhoghlaim i seomraí ranga mar bhonn agus mar thaca ag an tSraith Shóisearach. Sa measúnú foirmitheach déanann idir mhúinteoirí agus scoláirí machnamh ar an gcrao a bhfuil an fhoghlaim ag dul ar aghaidh agus socraíonn siad cad iad na chéad chéimeanna eile chun torthaí rathúla a chinntiú. Cuid dhílis den measúnú foirmitheach is ea an t-aiseolas a thugann múinteoirí dá gcuid scoláirí. Trí réimse gníomhaíochtaí measúnaithe cabhraíonn an múinteoir leis an scoláire a aithint cad é atá bainte amach acu agus cén áit a bhfuil tuilleadh foghlama agus forbartha le déanamh. Chun an cineál foghlama a luaitear thuas a éascú, tiocfaidh forbairt ar ról an mhúinteora agus ar dhinimic an chaidrimh idir múinteoir agus scoláirí. Cuirfidh múinteoirí níos mó béim ar mheasúnú a shní isteach ina gcuid teagasc ionas gur fearr an mhonatóireacht a dhéanfaidh siad ar an dul chun cinn i bhfoghlaim na scoláirí agus go n-aithneoidh siad conas is féidir leo cabhrú</p>
<p>Gnéithe Cáilíochta: (Gluais Téarmaí an CNCM)</p>	<p>Is ráitis iad na gnéithe cáilíochta sna sonraíochtaí ábhar nó gearrchúrsaí a chabhraíonn leis an múinteoir breithiúnais a dhéanamh ar cháilíocht obair scoláirí chun gráid ghnóthachtála a bhronnadh don teistíochán. Ó tharla go mbíonn dlúthbhaint ag critéir ratha le hintinní foghlama agus go mbíonn siad bunaithe ar phróisís sa seomra ranga ó lá go lá, is de réir a chéile a léireodh foghlaim scoláirí na riachtanais atá leagtha amach sna gnéithe cáilíochta a úsáidtear le haghaidh teistíocháin.</p>	<p>Próifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí (PGSS): (Creat I.48)</p>	<p>Beidh tuairisc sa PGSS ar ghnóthachtáil scoláire ingach réimse cuí foghlama lena n-áirítear Ábhair, Gearrchúrsaí, Folláine, Aonaid Tosaíochta Foghlama agus Réimsí foghlama eile. Tarraingeoidh an PGSS as gnóthachtáil trasna na ngnéithe measúnaithe uile agus beidh tuairisc inti fúthu sin, lena n-áirítear measúnú leanúnach, foirmitheach; Measúnuithe Rangbhunaithe agus gráid CSS a chuimsíonn torthaí ó scrúduithe stáiteistithe agus ó na Tascanna Measúnaithe. Beidh leagan amach ag an PGSS a shocrófar ar bhonn náisiúnta. Is í an scoil a chuirfidh le chéile í agus gheobhaidh na scoláirí í san fhómhar tar éis an tríú bliain, nuair a bheidh na torthaí measúnaithe uile ón CSS agus ón scoil ar fáil agus dearbhaithé.</p>
<p>Measúnú Suimitheach: (Gluais Téarmaí an CNCM)</p>	<p>Measúnú suimitheach a bhíonn i gceist nuair a úsáidtear é chun foghlaim scoláire a mheas ag deireadh an phróisís teagasc nó tréimhse foghlama. Is í an aidhm atá leis achoimre a dhéanamh ar ghnóthachtáil na scoláirí agus a dhearbhu cé acu a léirigh na scoláirí cá mhéad a léirigh siad tuiscint ar an bhfoghlaim sin i gcomparáid le na critéir ratha nó gnéithe cáilíochta a comhaontaíodh.</p>	<p>Cruinnithe don Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁ):</p>	<p>I gcruinnithe don Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair, déanfaidh múinteoirí samplaí dá gcuid measúnuithe ar obair scoláirí a roinnt agus a phlé agus tiocfaidh siad ar chomhthuiscint faoi cháilíocht foghlama scoláirí. Beidh gach cruinniú don Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair sainiúil don ábhar agus díreoidh siad ar an Measúnú Rangbhunaithe a dhéanann an bliainghrúpa áirithe sin.</p>

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior **CYCLE** for teachers

Sonraí Teagmhála

Oifig Riaracháin:

Ionad Oideachais Mhuineacháin,
Cnoc an Chonnaidh,
Br. Ard Mhacha,
Co. Mhuineacháin.

www.metc.ie

Oifig an Stiúrthóra:

BOOLM,
Sráid an tSéipéil,
Dún Dealgan,
Co. Lú

**I gcomhair gach fiosrúcháin déan
teagmháil le:**

info@jct.ie

Lean sinn ar Twitter:

[@JCforTeachers](https://twitter.com/JCforTeachers)

[@jct4ed](https://twitter.com/jct4ed)

Gabh ar ár liosta seachadta

Príomhshuíomhanna

Gréasáin:

www.jct.ie

www.curriculumonline.ie

www.ncca.ie

Cód MF – Foirm Aiseolais

